

Kampen om Danmarks undergrundspidser til

Foreningen "Nej til CO2-lagring" føler i disse dage, at vi er kommet et stort skridt videre i kampen om det eventuelle CO2-lager i Nordjylland. Foreningen er blandt de organisationer og selskaber, der er blevet spurgt ved en høring vedrørende udkast til en ny undergrundslav i Danmark, som skal laves om på grund af et nyt EU direktiv om CO2-lagring.

– Vi tager det som en stor anerkendelse af vores lille forening, at vi bliver spurgt i så vigtig en sag og har selvfølgelig lavet et fyldestgørende svar, som vi ser frem til at høre politikernes mening om, fortæller foreningens formand, Asger Møller Madsen.

Høringsvar til Energestyrelsen vedrørende forslag til ændringer af undergrundslaven

Foreningen "Nej til CO2-lagring" har følgende bemærkninger at gøre til forslag til ændring af loven:

Ad. § 23 i – Foreningen finder formuleringerne vedrørende planer for "udbedrende foranstaltninger i tilfælde af udsivning" af CO2 meget vage. Der bør foreligge en decideret beredskabsplan i tilfælde af en pludselig og uforudset massiv udsivning. – Foreningen efterlyser også en klar tilkendegivelse af erstatningsansvar og kompensation i tilfælde af skader opstået på bygninger, boliger og miljø i forbindelse med forundersøgelser.

Ad. § 23 e – "Og der ikke er væsentlig risiko for miljø og sundhed" kan udlægges som om, man accepterer "en vis" risiko for medborgernes sundhed

Ad. § 23 e stk. 4 – Ved fastlæggelse af "kriterier til ka-

rakterisering og vurdering af det potentielle lagringskompleks og det omgivende område" bør det nævnes, at områdets seismiske historik skal indgå som fast kriterium. Foreningen "Nej til CO2-lagring" har endvidere følgende bemærkninger at gøre:

1. CO2 lagring forøger ifølge tidligere miljøminister Connie Hedegaard afbrænding af fossile brændstoffer med mindst 33 %; andre kilder sætter %-satsen langt højere: European Fuel Cell Forum [EFCF], Schweiz, mener 50%.
2. Carbon capture and storage teknolgi (CCS) medfører derved øget behov for fossile brændstoffer og forøger derved afhængigheden af den CO2 skabende faktor, vi alle ønsker at reducere.
3. De seismiske faktorer er en kilde til stor utryghed i lokalbefolkningerne.
4. Flere og flere eksperter er nu begyndt at sætte spørgsmålstegn ved sikkerheden ved CCS. Man ved nu, at CO2'en ikke bliver på stedet, hvor den er blevet injiceret. Der er stor risiko for lækager fra de underjordiske hulrum, man påtænker at bruge som lagerplads for CO2, som det bl.a. påpeges af Gary Shaffer, professor ved Niels Bohr Institutet og leder af Center for Jordens klima og Biogeokemiske Kredsløb. www.landbrugsavisen.dk (28. juni)
5. Og endvidere af Peter Hau-

gan, professor ved Geofysisk Institut ved Universitetet i Bergen og medforfatter til en specialrapport fra FN's klimapanel, IPCC, om netop CO2-fangst og -lagring [<http://ing.dk/artikel/99086>]. Her bør § 23 l, stk 2 måske tages i anvendelse?

6. Der er 5 % ikke-definerede affaldsstoffer i CO2'en. Hvad sker der med dem?
7. Teknologien er stadig uafprøvet, og man kan komme langt med nedbringelse af CO2 ved at udvikle geotermisk energi og vedvarende energikilder som sol, varme, jord, biomasse og havvindmøller mv. ved omlægning af afgifter og tilføring af EU-bevillinger. Endvidere isolering af boliger, info-fremstød etc.
8. CCS er dyr i forhold til grøn energi, som ydermere er populær [og ikke ængstelse-skabende] ude i befolkningen.
9. CO2 bør ikke injiceres ned under beboede områder, men bør henvises til de tomme gas- og oliefelter i Nordøen, hvor risikoen for personskader er minimale.
10. Opbevaring af atomaffald volder store kvaler over hele verden. Hvorfor skabe endnu et sådant problem for kommende generationer?
11. Flere forskere er af den opfattelse, at CCS skaber et umætteligt og uopfyldeligt behov for oplagringssteder i undergrunden, e.g. EFCF

www.efcf.com og "A Bad Bet on Carbon", New York Times 12. maj 2010, Robert Bryce, der opstiller et scenario, hvor man i USA eksempelvis beslutter at oplagre halvdelen af CO2 udslippet. Man vil da være "nødsaget til finde underjordiske områder, der vil være i stand til at opluge den volumen svarende til indholdet af 41 oliesupertankskibe hver eneste dag 365 dage om året." Vedsted strukturen, der bliver verdens største underjordiske CO2 lager, vil i et sådant lys forslå som en dråbe i en tom spand blot for Danmarks eget vedkommende.

12. En nyere undersøgelse på Duke University, USA, slår til lyd for nødvendigheden af at forstå de miljømæssige langtidrisici, inden man kaster sig ud i CCS i større målestok. Deres undersøgelser har påvist, at selv om størstedelen af den injicerede CO2 skulle blive på det anvisede sted, så vil det være umuligt at forsegle lagringen og forhindre udsivning og deraf følgende kulsyre-dannelse i de vandførende lag og dermed grundvand og drikkevandsressourcer, endnu inden udsivningen bliver opdaget! Påvirkningen af pH-værdien kan frigøre skadelige metaller som arsenik og uran til drikkevandet. ["Potential Impacts of Leakage from Deep CO2 Geosequestration on Overlying Freshwater Aquifers" <http://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/es102235w>].

13 I lyset af CO2 katastrofen den 26.08.86 ved Lake Nyos i Cameroun, hvor 1746 mennesker omkom, og 3500 stykker kvæg blev kvalt af iltmangel pga. af et mindre jordskælv eller vulkanudbrud, der udløste pludselig

frigivelse af store mængder CO2, der hidtil var bundet i søens bundvand [Illustreret Videnskab nr. 11/2008 i artiklen "Nu går gassen af giftsøen"] er det værd at bemærke, at de nordlige egne af Danmark jævnlige udsættes for jordskælv; eksempelvis skælv på 4,7 Richter den 19. februar i år. Langt større jordskælv er dokumenteret eksempelvis tilbage i 1745, 1755 og 1759 i Nordjylland. Disse fik vandet til at forsvinde fra åer og vandløb i en årrække fra Jammerbugt-området omkring Vedsted og Aabybro. Kan vandet komme ned, kan CO2'en vel komme op? [Ryå og Store Vildmose, Vandmøller og jordskælv (pp. 35-36) Bent Andersen, Jysk Lokalhistorisk Forlag].

14. Foreningen noterer sig Bemærkninger til lovforslaget, pkt. 2 Implementering af CCS-direktivet, der påpeger, "at det er op til hver enkelt medlemsstat at beslutte, om man vil tillade lagring af CO2 på dets område. Danmark har således ikke tidligere tilladt deponering af affald i Danmarks undergrund i henhold til undergrundslaven" Det er foreningens opfattelse, at CCS gennem det seneste par år har vist sig at være behæftet med så mange usikkerhedsmomenter og faresignaler, at vi i lyset af dette og ovenstående punkter opfordrer til en genovervejelse af, om Danmark overhovedet skal åbne for CCS i vores lille land - eller i stedet satse på den mere overskuelige og mindre risikobehæftede alternative energi.

På vegne af
Nej til CO2-lagring
Asger Møller Madsen
Thyvej 23, 9460 Brovst

SPORT

ZUMBA
FITNESS

Kom og prøv...

starter onsdag den 12. januar 2011

kl. 19.00-20.00 i Nørhalne Hallen

Med uddannet Zumba-instruktør Ulla Marie Drejer
10 gange træning for 300 kr. (uge 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11)

Tilmelding og betaling foregår den 12/1 og 19/1 kl. 18.30-19.00, ved indgangen til hallen, der kan kun betales med kontanter.

Der skal betales senest inden anden træning starter.

Ved spørgsmål kontakt

METTE VENDELBO

TLF. 98 26 87 26

LÆGER/TANDLÆGER

Tandproteser...

Din kliniske tandtekniker fremstiller selv alle tandproteser...

Klinisk tandtekniker
Karen Samuel

Vestergade 30 • Fjerritslev
Tlf. 98 21 10 38
Kræn Spilmandsvej 2C • Aabybro
Tlf. 98 24 40 70

Klinikken holder juleferie fra onsdag den 22. december kl. 12

TANDLÆGEVAGT

27. dec. og 30. dec. telefonid kl. 9-11

Vi ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår

Tak for året der er gået
Tak til alle der har støttet "skurvognsprojektet"

Vi er tilbage mandag den 3. januar kl. 8.10

Aabybro
TandLand

Asger Bluhme
Nordstjernevej 6
9440 Aabybro

TLF. 98 24 34 44
WWW.TANDLAND.NU

LÆGEKLINIKKEN I SULSTED

Kirsti Braaten
Claus Nissen
Erik Hauberg
Nitnoi Winsløw

Doktorstien 5 - 9381 Sulsted
Tlf. 98 26 12 66
www.doktorstien.dk

Telefontid til lægerne kl. 8-9

Receipt og tidsbestilling kl. 9-10 samt 13-15 eller via www.doktorstien.dk

Konsultation efter aftale
Efter kl. 16 henvises til lægevagten tlf. 70 150 300

KLINIKKEN HOLDER JULEFERIE

fra den 23/12 kl. 12.00 til den 3/1 2011 kl. 8.15

JULEVAGT

TANDLÆGERNE
Mandag den 27/12 tlf. er åben kl. 9-11
Torsdag den 30/12 tlf. er åben kl. 9-11

TANDLÆGERNE
POSTVÆNGET 4
TLF. 98 24 23 23

Vi ønsker alle en rigtig glædelig jul

BLANDEDE

**SALG • REPARATION
RADIO & TV**
Hurtig og reel service!

2tal Pandrup Radio & Tv
Bredgade 61, 9490 Pandrup, Tlf.: 98 24 71 11
www.2tal.dk/pandrup.radio

REVISION & SKATTERÅDGIVNING

For små og mellemstore virksomheder

...VI TILBYDER...

- Bogføringsassistance
- Budgetopfølgning
- Edb-bogføring og momsregnskab
- Skatterådgivning
- Økonomisk rådgivning
- Udarbejdelse af regnskaber
- Budgettering
- Og andre revisoropgaver

A. J. Revision

Agnetha Jeppesen reg.rev. FRR
Kattedamsvej 36 • Aabybro • Tlf. 98 24 41 13
www.aj-revision.dk

ENTRÉ KR. 50,-
BØRN UNDER 15 ÅR GRATIS

**STORT INTERNATIONALT
JULESTÆVNE
I AABYBRO-HALLEN**
MANDAG DEN 27. DEC. 2010 kl. 19.30

HOVEDSPONSORER:

ELTOMATIC **spar nord** **EPOKA**

ARR.: PANDRUP BOKSEKLUB